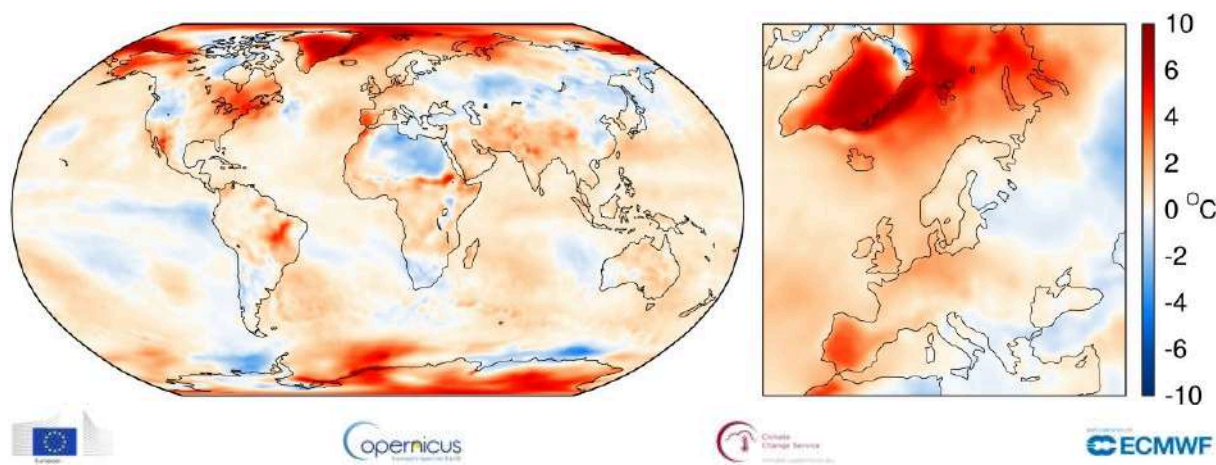

PODNEBNE RAZMERE V EVROPI IN SVETU V OKTOBRU 2017

Climate in the World and Europe in October 2017

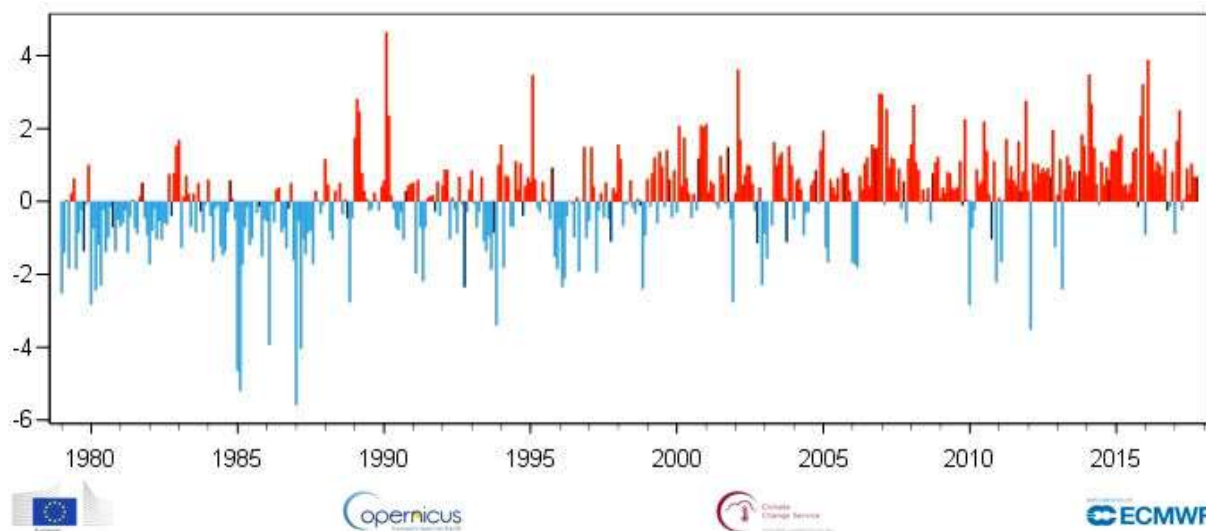
Tanja Cegnar

Na kratko povzemamo podatke o podnebnih razmerah v oktobru 2017 v svetu in Evropi, kot jih je objavil Evropski center za srednjeročno napoved vremena v okviru projekta Copernicus – storitve na temo podnebnih sprememb.

Slika 1. Odklon temperature oktobra 2017 od oktobrskega povprečja obdobja 1981–2010 (vir: Copernicus, ECMWF)

Figure 1. Surface air temperature anomaly for October 2017 relative to the October average for the period 1981–2010. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service).

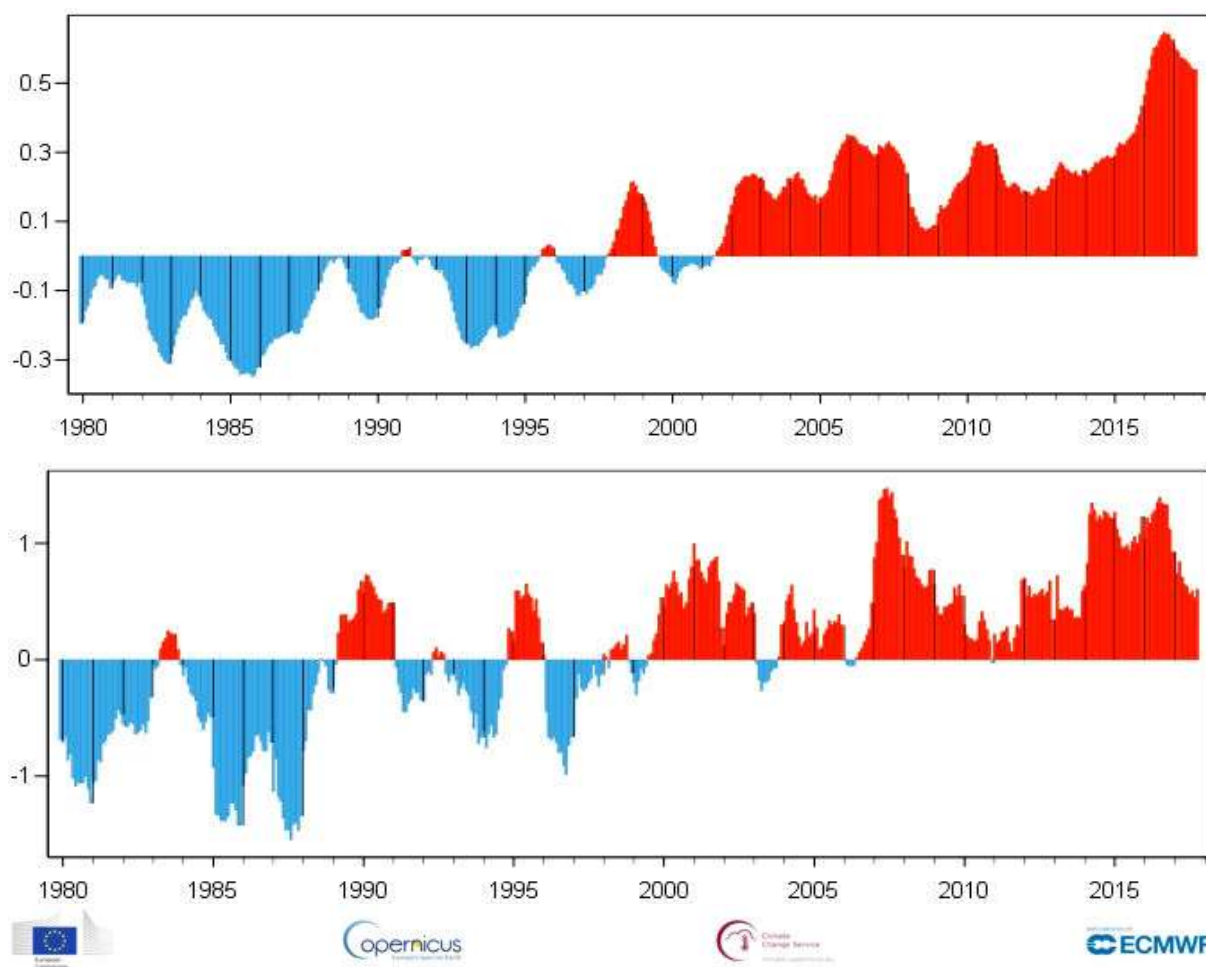

Slika 2. Odklon evropske povprečne mesečne temperature od povprečja obdobja 1981–2010, oktobrski odkloni so obarvani temneje (vir: Copernicus, ECMWF).

Figure 2. Monthly European-mean surface air temperature anomalies relative to 1981–2010, from January 1979 to October 2017. The darker coloured bars denote the October values. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service).

Oktober 2017 je bil toplejši od povprečja obdobja 1981–2010 nad večjim delom Evrope. Na severu je povprečna mesečna temperatura na delu Svalbarda preseгла dolgoletno povprečje za več kot 6 °C. Na jugu, na Iberskem polotoku, je bilo neobičajno toplo, ponekod celo za več kot 4 °C; nadpovprečno visoko temperaturo so ponekod spremljali požari v naravnem okolju. Za dolgoletnim povprečjem so nekoliko zaostajali na delu vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Večina Arktike je bila nadpovprečno topla. Tudi na vzhodu Severne Amerike, Brazilije, severozahodu in osrednjem delu Afrike, v južni Aziji in večjem delu Antarktike. Tudi v Avstraliji je bilo večinoma topleje kot običajno. Večina severne in južne Afrike, osrednje Azije in južnega dela Južne Amerike je bilo hladneje kot v dolgoletnem povprečju. Površina oceanov je bila večinoma nadpovprečno topla, razmeroma hladna La Niña pa je prevladovala na vzhodnem delu tropskega Tihega oceana.

Slika 3. Tekoče dvanajstmesečno povprečje odklona svetovne (zgoraj) in evropske (spodaj) temperature v primerjavi s povprečjem obdobja 1981–2010. Temnejše so obarvana povprečja za koledarsko leto (vir: Copernicus, ECMWF).

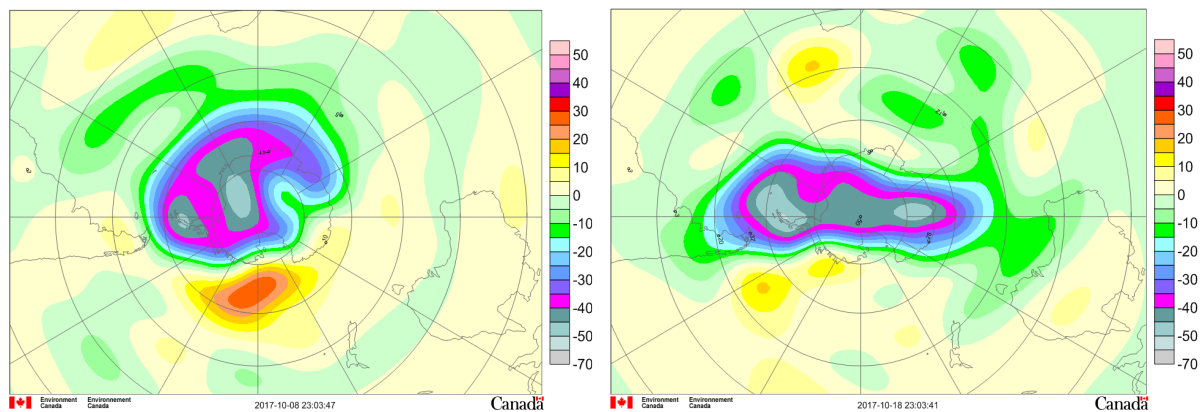
Figure 3. Running twelve-month averages of global-mean and European-mean surface air temperature anomalies relative to 1981–2010, based on monthly values from January 1979 to October 2017. The darker coloured bars are the averages for each of the calendar years from 1979 to 2016. Source: ERA-Interim (Credit: ECMWF Copernicus Climate Change Service).

Oktober 2017 je nadaljeval obdobje neobičajno visoke povprečne svetovne temperature, ki traja že od sredine leta 2015. Oktober 2017 je bil:

- Skoraj 0,6 °C toplejši od oktobrskega povprečja obdobja 1981–2010.
- Drugi najtoplejši oktober, vendar le za spoznanje toplejši od oktobra 2016.
- Približno 0,06 °C hladnejši od najtoplejšega oktobra, ki je bil leta 2015.

Ozonska luknja nad Antarktiko

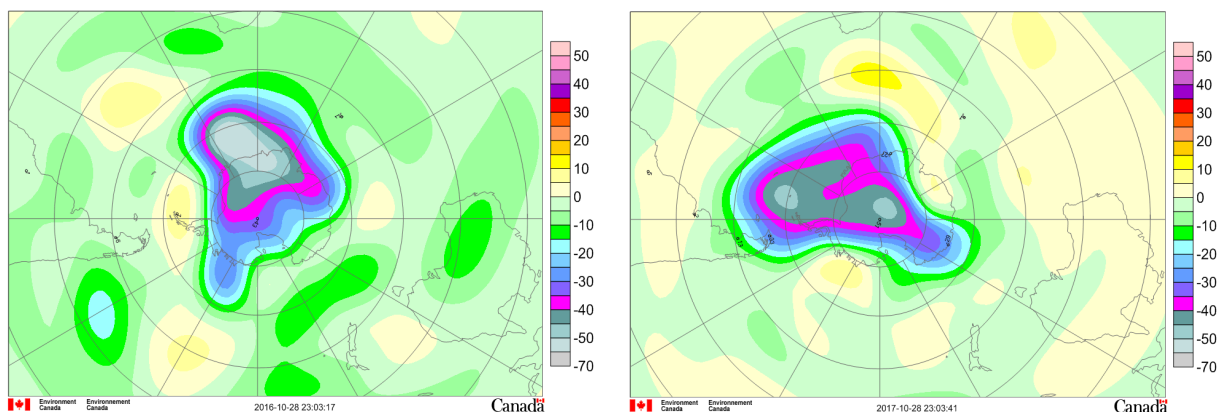
Tako kot septembra je tudi oktobra nad Antarktiko razvita ozonska luknja. Tudi letos je svetovna javnost z zanimanjem spremljala obseg in intenziteto oslabitve zaščitne ozonske plasti nad južnim polom.

Slika 4. Odklon debeline zaščitne ozonske plasti nad Antarktiko 5. in 15. oktobra 2017 v % od povprečja obdobja 1978–1988 (vir: Environment and Climate Change Canada)

Figure 4. Maps represent total ozone deviations in % from the average in the period 1978–1988 on 5 and 15 October 2017 (Credit: Environment and Climate Change Canada)

Na kratko pogledimo še primerjavo z razmerami v letu 2016. Na spodnji sliki je prikazan odklon debeline zaščitne ozonske plasti od povprečja obdobja 1978–1988 dne 25. oktobra 2016 in 2017. Oslabitev zaščitne ozonske plasti je bila v letu 2016 izrazitejša (svetlo sivo območje), v drugi polovici oktobra se je ozonska luknja v letu 2016 že opazno zmanjšala. V letu 2017 se je ozonska luknja nad Antarktiko razvila kasneje in se tudi zapira počasneje kot v letu 2016.

Slika 5. Odklon debeline zaščitne ozonske plasti nad Antarktiko 25. oktobra v letu 2016 (levo) in 2017 (desno) v % od povprečja obdobja 1978–1988 (vir: Environment and Climate Change Canada)

Figure 5. Maps represent total ozone deviations in % from the average in the period 1978–1988 on 25 October in the year 2016 (left) and 2017 (right) (Credit: Environment and Climate Change Canada)